

MAGYAR KÜRIR.

Nr. 12.

Indult Bétsből, Kedden, Augustus' 10-dikén, 1830.

B é t s.

Ő Ts. K. Felsége méltóztatott Gróf B a i l l e t - L a t o u r J ó ' s e f Ts. K. Kamarás és Oberster Urat Magyar Országgi Indigenatussal minden taksa fizetés nélkül kegyelmesen megajándékozni.

Ő Ts. K. Felsége méltóztatott Jul. 12-dikén költ kegyelmes végzésében Fő Tiszt. V i s z h o f f e r J ó ' s e f Urat a' Budai várban Plebánust Sz. Mária hegyi tit. Apáturrá kinevezni.

A' Ts. K. Tábournál következő Tiszt-ségi előléptetések történtek:

Obersterekké lettek Oberst Lieutenantokból: K r a l Károly, Württemberg Gy. Reg.nél Granatéros Batálion Kommandáns; B á r ó A d e l s t e i n J ó ' s e f, L a t t e r m a n n Gy. Reg.nél, Granat. Bat. Kommandans; R o d i t z k y Károly; B á r ó W e i x e l b u r g, Söldenhofen Gy. Reg.től, Adjutans, Portugalliai Printz Regent Gy. Reg.nél; Gróf S p a n o c h i a' megüresült Anglus Kir. Husz. Reg.től, a' Tsászár Uhlánus Reg-hez; és K h ü n e l András az 5-diktől a' 2-dik Pattantyús Reg-hez.

Oberst-Lieutenántokká Májorokból: Kronafeldi B á r ó M i l g e s Württemberg Gy. Reg.nél M e d e r e r Konrád, (de Mederer et Wuthwehr), Trapp Gy. Reg.nél; B á r ó J e t z e r Port. Printz Re-

gent Gy. Reg.nél; Gen. Komm. Adjutáns Magyar Országban; W a l j e Szakai Gróf K a r a c s a y Fédor, és Z o l l e r n Ferenzt, mind ketten a' Tsászár Uhl. Reg.nél; az első megtartván mostani Tiszti hivatalát, mint szolgálatbeli Kamarás Estei Maximilian Ő Kir. Fő Hertzegségénél. F á b e r J ó ' s e f, Albert Fő Hertzeg Gy. Reg.től, Lattermann Gy. Reg-hez; K e c k Mihály a' Pattantyú-tűz készítő Seregtől, az 5-dik Patt. Reg-hez; és N s. R u s c a Károly, Mecséry Gy. Reg.ből, mint Kommandáns az újonnan felállított 6 dik Őr-Batálionhoz.

Májorokká neveztettek Kapitányokból: F e r e n t z Ő Hertzegsége, a' Reichstadi Hertzeg, a' Tsászár vadász Reg.ből a' Salin Gyal. Reg-hez; L a n t z e n s t r e i t i U t s h Ferenzt, Württemberg Gy. Reg.nél; G r a t z e Antal, Minutilo Gy. Reg.nél; M o u l h o l a n d Péter, Lattermann Gy. Reg.ből, Albert Fő Hertzeg Gy. Reg.hez; B á r ó S c h m e l z e r n Port. Pr. Regent Gy. Reg.ből, Mayer Gy. Reg-hez; S c h u m a r s k y Szaniszló Grad. hat. ő. Reg.ből, a' Német Banáti hat. ő. Reg.hez; Gróf L i c h n o v s z k y, Gyulai Albert Gy. Reg.ből, a' Gradiskai hat. ő. Gy. Reg.hez; J ü t t n e r J ó ' s e f, a' Pattantyús 1-ső Reg.ből; M o s e r János, a' Tsászár Uhl. Reg.ből; és F o s c o l o Julius, a' Nostitz könnyű Lovas Reg-ben.

Frantzia Ország.

Párisi Újságlevelék Jul. 28-ka óta Bétsbe nem jöttek. Bizonyos, hogy ott rettenetes dolgoknak kelle történni; de a' Párisi Postának negyednapi tellyes kimaradása miatt, hű és egyenes tudósításaink rólok nintsenek. Azonközben azokból a' töredék tudósításokból, mellyek különböző helyekről, rendkívül való alkalmatosságokkal a' napokban ide érkeztek nyilván látja az ember, hogy az a' nagy békételenség és felháborodás, mellyet a' Jul. 25-iki K. Rendeléseknek kihirdettetése Párisban szült (26-dikban), a' következő napokon nőttön nőtt, míg nem valóságos Revolútióvá válnék. Az említett tudósításoknak foglalátja, a' napoknak rendi szerént, itt következik:

26-dikban. Az új Kir. Rendelések (l. M. K. 10 dik Szám.) a' Moniteur által közönségessé tételnek. Néma tsendesség. A' Status papírosok betse egyszerre nagyot esik; a' Bankirok félbeszakasztják a' fizetést. Az Újságnyomtatók megintetnek, hogy a' meghatalmaztatást nem nyert Journalokat ez nap-ságtól fogva nyomtatni ne merjék. A' Constitutionalis Journaloknak fő Irói és Kiadói öszvegyülnek, és elvégezik, hogy meghatalmaztatást ne kérjenek, mivel azt kérni annyit tenne, mint a' Rendelésnek törvényességét megesmérni; egyszermind egy Protestatiót tesznek fel a' törvénytelen Rendelés ellen. Némellyek közülök panaszra mentek Debelley-me Úrhoz a' Seine Megyei Törvényszéknek Elölülőjéhez, hogy Journaljaikat a' Typographusok nem akarják nyomtatni; Ő azt ítélte, hogy a' következő napit tartoznak nyomtatni, mivel a' Kir. Rendelésnek kihirdettetése nem a' törvényes formák szerént esett. Ennek következésében a' Globe, Temps, National, Figaro és Journal du

Commerce kinyomtattnak. Estve féle nagy zúgás hallatszík sok útszákon, a' nép csoportozik, a' Palais Royal-nál a' politziahajdúival veszekszik, a' Ministereket szidja átkozza, a' Finantz Ministerium ablakait beveri, Polignac Urnak kotsiját kövekkel hajigálja 's öszvetöri; de a' kotsi üres volt. A' Ministerialis Palotáknak őrizetére számos katonaság rendeltetik.

27-dikben. A' csoportozások nagyobbak, sűrűbbek. Regementek állittatnak ki a' piatzokra. A' boltok és műhelyek bézarattatnak; de a' Börze még megnyittatik, a' Statuspapírosok betse ingadoz, és szüntelen lejjebb száll. Az engellem nélkül kinyomtatott Journalokat a' Postahivatal visszaveti, a' városban kapkodva olvassák. A' Globe közgyűlölséget kiált a' hét Ministernek fejére; a' Temps jelenti, hogy a' Párisban lévő Ország-Követei öszve akarnak gyűlni tanátskozni, mi tévők legyenek e' rendkívül való környülállások között; a' Figaro hirdeti, hogy az Igazgatószék, midön a' törvények határját általhágtá, megszűnt törvényes lenni, és engedelmességet kívánni nints többé jussa. Ezeket a' Journalokat, a' szokás szerént, árulták és olvasták mindenféle az útszákon; a' Politzia hajdúi nem győzték elszedni. Délben hozzá kezdett a' Politzia a' Kir. tilalmat általhágó Sajtóknak elszedéséhez. A' Politziatiszt minde-nütt ellentállásra talált, és tsak fegyveres erővel juthatott a' Sajtókhoz. A' Temps egyik Kiadója Blaude Úr bézárta a' nyomtató műhelyt, és midön a' Politzia tiszt azzal fenyegetődnék, hogy erővel berontatja az ajtót, ha a' kultsot elő nem adja, előveszi Blaude Ur a' Fenyítő-törvénykönyvet és feleletül felolvassa néki egész hideg vérrel a' lopásról és ház-betörésről szólló tzikkelyt. Három lakatosok hívattattak elő; ezek-

nek is felolvasta *Blaude Ur* ugyan azon tikkelyt, mellynek hallására eltávoztak, a' nélkül, hogy az ajtót felnyitnák. Kénten volt a' Politziatiszt utoljára is, erővel betöretni az ajtót, hogy az elvenni való Sajtókhöz férhessen. Ekkor *Blaude Ur* két Tisztviselőket hívott elő, kik a' dolgról mint „tolvajlásról és erőszakos ajtó törésről“ Irásban tanubizonyságot tettek. Az alatt az idő alatt, míg a' Perlekedés a' Sajtóknak kiadása felett tartana, egy két tsemő Ujságlevél rendesen kirepült az ablakon, és elterjedve kézről kézre járt. — A' piatzokra 's útszákra felgyült sokaságot a' politzia nem tudja eloszlatni, a' katonák tüzet adnak a' népre; a' mi a' zenonát még jobban neveli. A' fegyvermívesek boltjait feltörik, hasonlóan azokat, hol Puskaport 's kovát árulnak. *Aux armes Citoyens* (Fegyverre polgárok!) kiáltás hangzik az óráról órára dühösebb népnek szájából. Véres veszekedés és puszkázás támad a' *St. Honoré*, *St. Denis*, *Richelieu* 's a' t. útszákön és a' *Maubert*, *Victoires* 's a' t. piatzokon 's a' *Palais Royal* nál, a' nép és a' politzia-katonaság között; sokan elhullottak mind a' két részről. A' Ministerek palotáit, nagy csoportok vették körül. A' Külső Ministeriumnál, hol a' nép a' legmérgeesebb kiáltásokat 's átkokat ontja, az Őrizet megszorítottatik, 4 ágyuk szegeztetnek ki előtte, égő kanótzokkal; hasonló történik a' többi Ministeri Palotáknál. A' köveket, mellyekkel az útszák kivannak rakva, felszedik és a' Külső Minister (*Polignac*) ablakait beverik. A' Palotát őriző rendes katonaságháromszori Kommandó szóra is, nem ad tüzet a' népre. A' kommandírozó tiszt *Generalis Latour* ki mégyen sietve *St. Cloud* ba, jelenteni a' dolgot a' Királynak. A' Király elútazik *St. Cloud* ből. Estve min-

den lámpások az útszákön öszvezúzatnak; a' Politz-katonaság őrházait; (mellyek fából vannak) a' nép ostromolja, felgyújtja, 's elpusztítja.

28-dikban. Az útszák terítve vannak sebesekek és holtakkal a' tegnapestvéli tsatázásból. A' boltok és műhelyek zárva maradnak nem tsak a' városban hanem a' Külső városokban is. A' Förendeknek és a' Kir. Fő törvényszéknek egy Követsége keresi a' Királyt *St. Cloud* ban, de nem találja. A' Kir. Kastélynak kapui zárva vannak, és a' zörgetésre feleletül adatik, hogy a' Király elútazott. A' csoportozások ma még nagyobbak; 's dühösebbek. A' Királyi tzímerek (p. o. a' közönséges Épületeknél, Fábrikáknál boltoknál) öszvetörettetnek. Minden ember kardot, puskát 's a' t. visel, vagy azt törekedik szerezni. Az éjjel több Ministerek és Követek elútaztak. A' regimentek újra kiállítottak, de mozdulatlan állanak. A' nép magára látszik hagyatva lenni. A' Követek háza öszvegyült.

Ugyan ezen napról privátlevelek ezt is írják: „Egész éjjel hallatszott az ágyú- és puska szó reggeli 4 óráig. Több regimentek nem tüzelnek a' népre, bár ha kommandíroztatnak is. Minden bört, börze bé van zárva; a' liquidatio elhalsztva; senki nem dolgozik. Ebben a' pillantásban, dél előtti 11 órakor, valamennyire tsendesebb a' város. — Délben 1 órakor. Dobszó hallatszik, a' Nemzeti Gárda öszvegyűjtésére. Vezére *Lafayette*, A' *Tuileries* ágyúi szólnak. Látni a' három színű Kokárdát. A' nép és vele a' rendes katonaságnak egy része marsirozik a' *Tuileries* ellen.“

29 dikben. A' Követek Háza egy *Provisoria* Igazgató széket állít 8 személyekből. A' Nemzeti Gárda, 30—40 ezer ember között, öszvegyült;

fő vezére Lafayette; ki is a' következő Nyilatkozatást bocsátja ki: „Kedves Polgártársaim, és Vitéz bajtársim! A' Párisi népnek bizodalma, a' fegyveres erőnek Kommandóját még egyszer reám bízta. Örömmel és engedelmesen felvállaltam a' reám bízott kötelességeket, és — mint 1789 ben — erősnek érzem magamat a' Párisban öszvegyülve lévő érdemes Collegáimnak (a' Követeknek) tetszése által. Vallástételt én nem teszek le; az én gondolkozásom esméretes. A' Párisi népnek viselete a' Probának ez utóbbi napjaiban, kevélyebbé téssen, mint valaha az által, hogy Vezérjek lehetek. A' Szabadság győzni fog, vagy mi együtt elveszünk. Éljen a' Szabadság! Éljen a' haza! Lafayette.“

30-dikban. A' rendes katonaságból egyetlen egy ember sinsen Párisban, ki vévén két Regimentet, kik magokat megadták. Más fegyveres erő nintsen a' városban, mint a' Nemzeti Gárda, Lafayette Úrnak Kommandója alatt. E' foglalta el a' Tuileria, és Louvres palotákat; és e' tartja fel a' rendet. Azt mondják, a' Király Lillebe (mások szerint Chartresbe) utazott. Politzia-Igazgatóvá Bavoux Úr tétetelt.

A' nyoltz személyekből álló Provisoria Igazgatószék megkínálta Orleans Hertzeget a' Királyság Fő helytartójának (Lieutenant General du Royaume) hivatalával, mellyet a' Hertzeg fel is vállalt.

31-dikben. Orleans Hertzeg, mint Főhelytartója a' Királyságnak, egy Nyilatkozatást bocsát ki. Új Ministerek neveztetnek ki, úgymint, Hadi Minister-vé Generalis Gerard; Belső Minister-ré Hertzeg Broglie; Külső Minister-ré Bignon; Justitz-Ministerré Dupont de l'Eure; Finantz Ministerré Báro Louis; Tengeri Ministerré Ad-

miralis Rigny; nyilvános tanításra ügyelővé Guizot Úr.

Az Alsó Rajnai Kurir (Strasburgból), mellyből a' feljebbi tudósításoknak nagy része vételet, panaszolódik a' Párisi Postának késedelmezéséről. Jul. 31 kén a' Posta-Kurir, mellynek délutánni 3—4 óra között Párisból megkelle vala érkezni Strasburgba, estveli 9 edfél órakor még nem jött el. A' Posta ház körül az útszák tellyesek valának emberekkel, kik a' Posta megérkezését lesték. A' Párisi zürzavaroknak kimenetelét mindenek leírhatatlan nyughatatlansággal várják.

A' tegnapelőtti (Aug. 8-iki) rendes Postával megjöttek Bétsbe Párisból a' Jul. 30-iki és 31-iki Constitutionnel, Courier, Globe, Temps, Journal des Debats 'sa't. Jul. 28-káról és 29-kéről Journalok nem jöttek, ezekben a' napokban úgy látszik nem is nyomtattattak Ujságlevelek; akkor volt Páris a' legrémitőbb lázzadásban. — A' Moniteur Jul. 29-kéről és 30-káról tsupán egy levél Papírosra vagyon nyomtatva, és benne egyéb nintsen mint a' Provisoria Igazgatószék felállittatásának jelentése. A' 31-diki Moniteur a' következő tikkelyt adja: „Páris Jul. 30-kán 1830. A' Szabadság ügye győzött örökre; a' Párisi Polgárok újra megnyerték bátorságok által, a' mit Eleik ez előtt 41 esztendővel szerzetek. Ebben a' pillantásban lehetlenség azokat a' szép tetteket közelebbről leírni, mellyek a' tegnapi napot kijelelték; némelly resultatumait ma elő számlálhatjuk. A' Tuileriák, egy igen tüzes ostrom után, a' polgárok kezébe estek, és ki nem raboltattak; a' Louvre, a' Biró-házak, Kaszárnnyák,

és az egész város, a' Nemzeti Gárda kezében vagynak; háromszínű zászló lobog minden Épületeken. — A' városházánál ül egy Municipalis Biztosság, mellyre a' Főváros Interesszéiről való gondoskodás bízva vagyon. — A' Követek több ízben gyűlést tartottak; a' máii gyűlés most is áll a' szokott Gyűlés-szálában. — Báró Louis Biztossá neveztetett ki a' Finantz Ministeriumhoz Provisorie. Gróf Laborde Seine Megyei Fő Ispány Provisorie. Bavoux Úr Politziai Igazgató Provisorie. Charde l Úr Fő Postamester provisorie. Holnap a' Főváros új rendbe fog organizáltatni. A' Municipalis Biztosság tagjai: Lafitte, Perier, Gróf Lobau, Schonen, Puyriveau és Mauguin Urak.“ — Hirdeti továbbá a' Moniteur a' következő felszóllítást: „Frantzia katonák! Mi azt parantsoljuk a' Királyi gárda és a' rendes Katonáság minden Seregeinek, hogy kétszer 24 órák alatt a' Vaugirardnál állított táborba menjenek. Szavunkat adjuk, hogy bántások nem történik, és minden katonával barát és testvér gyanánt bánunk, és ott, parantsolatunknak várásában, a' néki járó részét és kvártélyát kiki megkapja. Fő Generalis Gerard; Al Generalis Pajol.“ — A' Temps Jul. 31-kéről jelenti, hogy a' Király X Károly ugyan az nap reggeli három órakor St. Cloudból elútazott. Berry Hertzegné és Bordeaux Hertzeg egy kotsiban ültek a' Királlyal. A' Dauphin későbbben 5 óra tájban útazott el. Hová? — a' Temps nem mondja. Egy másik Journal azt beszéli, hogy a' Király kotsija Senlis felé indult.) — Orleans Hertzeg ma reggel bé jött Párisba, a' Nemzeti színekkel ékesítve. Dél tájban a' következő Proclamatio tétetett közönségessé: „Párisnak lakosi! Frantzia Országnak ebben a' pillantásban Pá-

risban öszvegyűlve lévő Követei jelenik vala. Nékem abéli kívánságjokat, hogy jönnék el e' Fő városba, és itt a' Királyság Fő Helytartójának hivatalját vinném. Nem haboztam a' ti vitészivű Népségteknek közepette megjelenni, hogy a' veszedelmet veletek megoszszam, és mindent elkövessek, hogy a' Polgári háború és Anarchia inségeitől benneteket megörizzelek. Viszszatérésemkor Páris Városában kevélységgel hordom azokat a' ditsőséges színeket, mellyeket ti ismét felvettetek, és a' mellyeket én magam sok időkig viseltem. A' Kamarák öszve fognak gyűlni és gondoskodni olyan eszközökről, mellyek a' törvény hatalmát és a' Nemzet jussainak feltartását bátorságba helyheztessek. A' Charta jövendőben Igazság leszen (Aláírás) Orleans Lajos Filep.“ — A' Journal du Commerce Jul. 31-kéről, így ír: „A' Pairek mintegy 50—40 en számszerént, és a' Megyéknek Követei mintegy 50—60 an, a' mennyien t. i. most Párisban vannak, öszvegyűltek tegnap a' szokott helyen, és titkos Ülést tartottak. A' Követek Háza több ízben Izenetet küldött a' Főrendek Házához, az Izenet-vivő Biztosok között egyik Generalis Sebastiani volt. — Kivonatja a' Követek-Háza Ülése Protokollumnak: „A' Párisban öszvegyűlt Követek sürgetőnek és jónak ítélték Ö Királyi Mgát Orleans Hertzeget megkérni, hogy jöjjön el a' Fő városba, és itt a' Királyság Fő helytartójának tisztjét gyakorolja; és egyszersmind értésére adni, hogy a' Nemzeti színeket tartsa meg. Továbbá érzik, melly szükséges légyen nékiek gondoskodni felőle, hogy a' Kamaráknak következő Üléseiben a' Chartanak tellyes és tökéletes megtartásáról az Országnak minden mulhatatlan zálogokat és erősségeket megszerezzenek. — Minekelötte a' Követek

eloszlattak volna, köszönetet voksoltak a' Párisi népnek.

A' Constitutionnel Jul. 31-kéről. midőn a' Követek Házától proviso-rie kinevezett Ministereket elszámlálja, Tengeri Ministernek Vice Admiralis Truguet Urat, Külső Ministernek Gener. Sebastiani Urat, és Justitz Ministernek Dupin Urat mondja kinevezve lenni.

Egy kis nyomtatott levélke, melly a' Jul. 31-iki Párisi Ujságleveléhez mel-
lékelve vagyon, azt mondja, hogy X Károly, Jul. 31-kén költ Rendelése által, Orleans Hertzeget proscribálta.

Folytatása Marsal Bourmont Úr má-
sodik Levelének, mellyet Algirből kül-
dött a' Ministeri tanács Elölülőjéhez:

Cassaba Jul. 13 kán 1830.

Algir megvétele olta a' Frantzia Se-
regektől elfoglalt földön egy puska lö-
vés is többé nem esett. Ezek az Arab-
sok, kiknek fegyveres csoportjai e' tar-
tományt ellepték és Seregsapatjainkat
szünet nélkül háborgatták, békés fog-
lalatosságaikhoz visszatértek. Minden
nap csoportosan látjuk őket, hogy éle-
lemre valóval megterhelt öszvérjeiket 's
tevéiket a' városba vagy táborunkba hajt-
ják. Sőt a' mit nappal el nem adhattak
portékáik között, azt másnapig a' mi
katonáink őrizete alá bizzák. Ámbár több-
nyire mindennek oltsóbb a' piatzi árra
mint Frantzia Országban, de még is na-
gyobb mint közönséges időben. Gabona
és hús elég van; a' tábor szükségére va-
ló bort is rövid időn nem lesz szükség
Frantzia Országból hozatni. A' Titte-
ryi Bei 1200 Ökröt küldött. — Azok
a' hajók, mellyek a' Deyt és a' Török
katonaságot viszik, elvitorláztak. Ez a'
környülállás a' Maurusokat tökéletesen
megnyugtatta. — A' Constantinei
Bei, Seregének megmaradt részével, Al-

girtól öt napijárásra, néhány napokig
állva maradt. Az Arabsoknak Puska-
tüze által háborgattván, kénytelen volt
tartományja fő városához közelébb vo-
nulni. — Az egészség állapota a' tábor-
ban folyvást ugyan az; a' vérhas igen
gyakori, de ritkán jár hidegleléssel; éles
(acutus) nyavalya egyetlen egy sem jött
elő. Rendelések vannak téve a' tábor kö-
zössülésének megakadályoztatására a' Pes-
tistről gyanus Vidékekkel. Az Algiri Ki-
kötőben Egészségre ügyelő Tisztház ál-
lított fel, a' mellynek az ide érkező
Kereskedőhajók leveleiket bémutatni tar-
toznak, és a' mellytől az innét Európá-
ba menő hajók hasonló Útlevelet kap-
nak. Ezen intézet a' Marseillei Egés-
ségre ügyelő Tiztségtől való két Tagok-
nak felügyezetje alatt áll. — Tegnap
és ma mustrát tartottam; a' katonaság
olly szép mint a' táborozás kezdetekor.
A' lovak, ellent nem állván a' hosszú
általjövetel (a' tengeren) és a' nagy meg-
hajtás, mellyre az Artilleriánál mindjárt
a' kiszálláskor használtattak, még jó ál-
lapotban vannak; kevés* vészett el. Az
Artilleria tisztjei az egyes tiszti foglala-
tosságokat éppen ollyan lelkiismeretes
gonddal viszik, mint a' minémű vitéz-
séget mutattak vala a' tsatapiatzon. Va-
gyon szerentsém 's a't. (alá írás)

Gróf Bourmont.

Újabb Párisi Tudósítások.

A' lázzadás, melly Párisban Jul. 26-
dikán kezdődött 27-dikben a' város na-
gyobb részeiben közönséges lett, 's mi-
nekutánna 28-dikben Marmont Mar-
sall a' rendes katonaságot a' feltámadt
nép ellen vezérlette és segítő seregek ér-
keztek hozzá, a' viadal ezen és a' kö-
vetkező napon is közönségesé lett. Ret-
tenetes volt hallani a' félrevert harangok-
nak, kartátsoknak, ágyúknak, az apróbb
tüzelő fegyvereknek, 's kardtsattogások-
nak borzasztó zúgásait és a' viaskodó nép

iszőnyű kiabálásait; míg végre a' nép minden erejét öszve szedvén tsakugyan nyertes lett.

Lehetetlen még most ezen véres négy napok történeteit az Újságokból környül-állásosan öszveszedni; mivel az írók részrehajlása különböző módon festi azokat. Annyi bizonyos, hogy Páris még soha illyen Epochát nem ért; sem a' Bastille megvételekor (1789, Jul. 14-dikén) sem 1792-ben a' Tuilleria elvételekor, sem Martz. utolsó napjaiban 1814-ben. Az Újságok már példákat is hoznak fel a' kiköltözésekről. Ugy látszik némelly jegyzésekből, hogy a' Király mellett hartzolni kívánó erő Chartres-nél akar öszvevonulni.

A' Moniteur írja Aug. 1-ső napján, hogy a' tsendesség Párisban egészen helyre állott; a' boltok kinyittattak, és a' piatzokon az adás vevés elkezdődött.

X Károly Király elhagyta St. Cloud-ot Jul. 30-kán estve; más nappedig az Angoulemi Hertzeg is Marmont Marsalltól, az első Gárda Gyalog, egy vasas Regementtől és Gárda Uhlanusok kevés maradványától késértetve 8—9 ágyúval.

Strassburgba a' következő tudósítás ragasztatott ki, melly Párisból az új hadi ministertől jelentetett oda telegráf által a' sereg Fővezérének: „Tüstént szüntessen meg az Úr minden katonai mozgásokat, ha hogy valakitől azok eránt parantsolatot vett volna. A' Revoluciónak Párisban vége van. Az Orleani Hertzeg éppen most neveztetett ki az Ország General Lieutenantjának. Függesztesse ki az Úr a' három színű kokárdát. Minden hadi Seregek egyesítették magokat a' Polgárokkal. Páris egy akarattal a' Constitutio fenntartásához ragaszkodik. Tartozik az Úr felelni, hogy a' mit itt tudtára adok, teljesíti. Páris most olyan, mint egy besántzolt tábor: körül van véve, úgy hogy száz ezer ember, a' leg-

jobb hadi nép közzül sem vehetne erőt rajta. Gróf Gerard hadi Minister.

Egy más telegrafi tudósításban Aug. 1-ső napján még ezt is jelenti a' külső Minister Strassburgba, az alsó Rajnai Fő Ispánynak: A' Király St. Cloudból elúta-zott, elbotsátván Udvari Tisztjeit magától. Az Országos Követek minél előbb öszve gyűjtetnek Párisba.“

N a g y B r i t a n n i a.

London Jul. 24-kén. Ö Fge a' Király Jul. 23-kán dél utáni 2 órakor a' Felsőházban megjelenvén, a' Parlament Üléseket bérekesztette. A' bérekesztő Kir. beszéd e' szavakkal végződött. „Middön Én ezen alkalmatossággal kinyilatkozatom, hogy Nékem eltökéllett akaratom a' törvény által fennálló Protestans Reformata Vallást feltartani, szabad legyen egyszersmind azon valódi reménységemet kijelenteni, hogy a' Vallásoskülömbőség miatt megvolt minden hajdani ellenségeskedések elfognak felejtetni és hogy — minekutánna a' Parlamentnek ezt illető Végezése visszahívhatatlanul kimondattatott — minden hív jobbágyaim egyesíteni fogják magokat Vélem, a' Törvényhozástól tzélzott nagy Végnek előmozdítására, mint szintén a' belső Egyesség és békesség lelkének terjesztésére, melly a' mi Nemzeti Erőnknek és boldogságunknak legbátorságosabb alapját teszi.“

Ö Felsége a' Würtembergi Király Jul. 23-kán reggeli 7 órakor Londonba megérkezett, és a' Grilions-Palotába szállott. 9 óra tájban IV Vilhelm Király meglátogatta Királyi vendégjét, és Nála mintegy fél órát mulatott. Dél után 2 órakor elméne Ö Würtembergi Felsége a' Felső Házba, hogy a' Parlament bérekesztését meglátná. A' Nagy Britanniai Király itt várakozott már Reája az Előszálában, és a' két Felség egyszerre lépett bé a' nagy Szálába.

Egyébaránt a' Württembergi Király úgy kívánja magát nézetni, mint Esméretlent és Gróf Teck név alatt jött Angliába.

Az új Parlament, a' mint vélik, a' f. E. October 15-kén fog öszvegyülni. — Generalis Clarke és Gener. Hulse Urak Feldmarsalokká nevezettek.

A' Courir és a' Times, néhány napoktól fogva kegyetlen hartzot folytatnak egymással. Okot reá azon tsipős keserű tzikkelyek adtak, mellyekkel a' Times a' megboldogult Királynak emlékezetét bántja.

Az Intelligence így ír: „Nem igaz, hogy Ő Fge a' megboldogult Királynak német tselédjeit Pensio nélkül bocsátotta volna el. Az elbocsátott németeknek a' Pensio, mellyet a' megboldogult Királynál tett hű szolgálatjokért megérdemelnek, megadattatott. A' Király egyszersmind kinyilatkoztatta, hogy noha Ő, külföldieket látni tselédjei között nem kíván, ez az idegenség a' Külföldnek pallérozott fiaira nem terjed ki. A' talentom és mívésztség nem egy különös Országé, annál fogva azokat IV Vilhelm éppen úgy védelme és pártfogása alá veszi, mint Antecessora“

B é t s. A' közelebb mult Pénteken, ú. m. Jul. 6 dikán végzé világi pályafutását Méltos. Benyovi és Urbanovi Benyovszky Mihály Ur, az Erdélyi Kir. Udv. Cancellariának nyugodalomban élt Udv. Tanátsosa Sz. István Király Rendének és az Arany-sarkantyús Rendnek Vitéze. A' Fejedelem és Haza szolgálatjára szentelt hasznos életének, 78-dik esztendejében műla ki hirtelen, szélütésben. Ritka egyenesség, igazság szeretet és viseletében a' nyájasság voltak a' boldogultnak, eránta mindenekben tiszteletet és szeretetet gerjesztő főbb vonásai. Aldás hamvaira!

A' tartós rekkenő hévség után ez előtt negyed nappal esőre fordult az idő 's az ólta több ízben megáztatá a' lassú eső a' kiszáradt földet, megfrissíté a' levegőt és a' kiszült mezők ismét kezdenek zöldülni.

A' pénz folyamat Augustus' 9-dikén;
közép ár:
A' Státus' 5p. Centes Obligátzióji 99 1/10
Az 1820-béli sorsosok, 177 5
Az 1821-béli hasonlók, 123 1/3
Bétsvárosa 2 1/2 p. Centes Bankó Obligátzióji, 61 for. keltek, mind Conv.
A' Bank-Aktziák keltek 1286 2/5 for. ton,
Conv. Pénzben.

J e l e n t é s.

F. T. Dóczy Jó'sef Föld leírásának X Kötete a' Sajtó alól kiszabadult. Magában foglalja: Európai Orosz, Lengyel, és Török Országot. Az ára kötetlen 18 kr. peng. Borítva 22 kr.

El készült a' Munkához járuló Európa földképe is, Magyar nyelven, igen finom, és tiszta metszéssel. Az ára 50 kr. peng. A' Munka nélkül 1 for. peng.

D. J.

Szerkesztető és Kiadó Marton Jó'sef, Professor. (Untere Bäcker-Strasse Nro 742.)

Nyomtató: Nemes Haykul Antal. (Obere Bäcker-Strasse Nro 755.)